

LYSTIN innovaatioita ja toimintamalleja

*Jyväskylän ammattikorkeakoulu,
hyvinvointiyksikkö
Raija Lundahl
FM, taideaineiden lehtori*

LUOVUUS RAJAPINNOILLA

- Toimintamallien kehittämistyö voi olla hidasta ja asteittaista tai nopeaa ja radikaalia ajattelutavan muutosta (Stähle 2010)

Tarvitaan välittäjiä eri tasojen välillä

• sosiaali- ja terveysala	-	kulttuuriala
• ammatillinen koulutus	-	työelämä
• ammattilaiset	-	asiakkaat, asukkaat ja potilaat

EILEN – TÄNÄÄN – HUOMENNA

Koulutuskokonaisuus välittäjänä

Lysti – hankkeen yhteistyökumppanien henkilökuntakoulutus

Koulutuksen suunnittelun ideana oli aikajana ja elämänkulku menneestä tämän päivän kautta tulevaisuuteen

Viisi koulutuskertaa

- aloitusorientaatio, hyvinvointi-iltapäivä - keväällä 2009
- mennyt, eilen - syksyllä 2009
- nyt hetki, tänään - keväällä 2010
- tulevaisuus, huomenna – syksyllä 2010
- kokemusten jakaminen ja yhteydet hoitotyöhön - syksyllä 2011

ALOITUSORIENTAATIO

Hyvinvointi-iltapäivä

- tavoitteena rentouttaminen ja työntekijän oma kokemus luovuudesta, taiteesta ja mielikuvien maailmassa toimimisesta

Koulutuksen sisältö

- kehollisuus ja kehotietoisuus – luovan liikkeen kautta
- kuvalliset mielikuvat – maalaamisen avulla
- musiikilliset mielikuvat – sointiväreinä ja laulamalla

Välitehtävät

- luova päiväkirja omista kokemuksista ja luovista ideoista
- työyhteisön tai osaston kulttuurikansion kokoaminen
- asiakkaan kohtaamistapojen havainnointi, uusien tapojen ideointi
- hoitajan omien fysiologisten reaktioiden, tunteiden ja mielikuvien havainnointi sekä keinot työstää niitä ja palautua niistä

EILEN

Teemana muistot, mielikuvat ja merkitykset

- elämän jäsentäminen muistelun ja taiteellisen työskentelyn avulla

Koulutuksen sisältö

- valokuvatyöskentely - elämäntilanne kuvakollaasiksi
- monitaiteinen työskentely; kuvasta liikkeeksi, musiikiksi, lauluksi

Välitehtävä

- valokuvaaminen - omakuva vapaa-ajalla tai työpaikalla

TÄNÄÄN

Teemana nykyhetki, tämä päivä ja ruumiillinen läsnäolo

Koulutuksen sisältö

- kädet ilmaisuväylänä koko kehon voimaannuttamiseen
- runot ja laulut käsistä ja tekemisestä
- kädet kuvataiteessa, maalaukset, piirrokset

Välitehtävä

- käsien tanssi, erityisesti vuodepotilaiden kanssa toteutettavaksi tarkoitettu yhteinen kontaktihetki
- musiikin fyysisten, psyykkisten ja toiminnallisten vaikutusten havainnointi ja tutkiminen (Juurikkaniemi)

HUOMENNA

Teemana tulevaisuus, mielikuvat ja tunteet tulevasta

Koulutuksen sisältö

- musiikki ja musiikin terapeuttisuus
- aikaperspektiivi voi olla lyhyt > tästä hetkestä seuraavaan, tunnelmasta toiseen, musiikista kuvaan, liikkeeseen
- tulevaa voi tutkia myös menneen kautta > palaamalla nuoruuden toiveisiin ja haaveisiin > **Mihin saakka ne ulottuivat ?**
- mielikuvissa voimme mennä tulevaan ja tarkastella tätä hetkeä sieltä käsin > **Tulevaisuuden muistelu**

Välitehtävä

- taide- ja kulttuuritoiminnan jatkon suunnittelu omassa työyksikössä

MITEN luovat ja taiteelliset toiminnat voisivat olla osa hoitoa ja kuntoutusta ja palvelua sekä hoitohenkilökuntaa että asiakkaita?

KOKEMUSTEN JAKAMINEN 28.11.2011

Teemana omien kokemusten jakaminen ja luovuus hoitotyössä

Koulutuksen sisältö

- Mitä opimme LYSTI-hankkeessa?
- Mikä on nyt toisin, vai onko?
- Miten oma työni muuttuu luovien menetelmien kautta?
- Miten yhteistyö koulutusorganisaation (JAMK) kanssa jatkuu ?

Mikä on sinun avaimesi toteuttaa hoitotyötä luovalla ja asiakasta osallistavalla tavalla?

Millä sisällöillä itse toteuttaisit EILEN – TÄNÄÄN – HUOMENNA koulutuskokonaisuuden?